

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

Nr. i Dokumentit: 22.25.1-2017-08

RAPORTI I AUDITIMIT
PËR PASQYRAT FINANCIARE VJETORE TË KOMUNËS SË ZUBIN
POTOKUT PËR VITIN E PËRFUNDUAR MË 31 DHJETOR 2017

Prishtinë, maj 2018

Zyra Kombëtare e Auditimit e Republikës së Kosovës është institucioni më i lartë i kontrollit ekonomik e financiar, i cili me Kushtetutën dhe ligjet e vendit gëzon pavarësi funksionale, financiare dhe operative. Zyra e Kombëtare e Auditimit kryen auditime të rregullsisë dhe të performancës dhe për punën e vet i jep llogari Kuvendit të Kosovës.

Misioni ynë është që përmes auditimeve cilësore të fuqizojmë llogaridhënien në administratën publike për përdorimin efektiv, efikas dhe ekonomik të burimeve kombëtare.

Ne kryejmë auditime në përputhje me standardet e njohura ndërkombëtare të auditimit në sektorin publik si dhe me praktikatat e mira evropiane.

Raportet e Zyrës Kombëtare të Auditimit promovojnë drejtpërsëdrejti llogaridhënien e institucioneve publike pasi që ato ofrojnë bazë të qëndrueshme për të kërkuar llogari nga menaxherët e çdo organizate buxhetore. Në këtë mënyrë ne rrisim besimin në shpenzimin e fondeve publike dhe luajmë një rol aktiv në sigurimin e interesit të taksapaguesve dhe të palëve tjera të interesit në rritjen e përgjegjësisë publike.

Auditori i Përgjithshëm ka vendosur në lidhje me opinionin e auditimit për Pasqyrat Financiare Vjetore të Komunës së Zubin Potokut, në konsultim me Ndihmës Auditorin e Përgjithshëm Valbon Bytyqi, i cili e ka mbikëqyrur auditimin.

Raporti është rezultat i auditimit të kryer nga Xhevat Seferi – Udhëheqës i ekipit dhe Anëtarët: Stana Danqetoviq dhe Nebojsha Ristiq, nën menaxhimin e Udhëheqësit të Departamentit të Auditimit Zukë Zuka.

TABELA E PËRMBAJTJES

Përmbledhje e përgjithshme	4
1 Fushëveprimi dhe metodologjia e auditimit	6
2 Pasqyrat financiare vjetore dhe obligimet e tjera për raportimin e jashtëm	7
3 Menaxhimi financiar dhe kontrolli	11
4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve.....	20
5 Qeverisja e mirë.....	21
Shtojca I: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA	24
Shtojca II: Progresi në zbatimin e rekomandimeve të dy viteve paraprake.....	26
Shtojca III: Letër e Konfirmimit	33

Përmbledhje e përgjithshme

Hyrje

Ky Raport përmbledh çështjet kryesore që dalin nga auditimi i Pasqyrave Financiare Vjetore të Komunës Zubin Potok për vitin 2017, i cili e përcakton Opinionin e dhënë nga Auditori i Përgjithshëm. Ekzaminimi i pasqyrave financiare për vitin 2017 është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit. Qasja jonë ka përfshirë testet dhe procedurat, të cilat ishin të nevojshme për të arritur në një opinion lidhur me pasqyrat financiare. Qasja e aplikuar e auditimit është paraqitur në Planin e Jashtëm të Auditimit, të datës 27/10/2017.

Auditimi ynë është fokusuar në:

Puna e ndërmarrë nga Zyra Kombëtare e Auditimit për të përfunduar auditimin për vitin 2017 është përcaktuar varësisht nga cilësia e kontrollit të brendshëm të zbatuar nga menaxhmenti i komunës.

Zyra Kombëtare e Auditimit vlerëson menaxhmentin e lartë dhe stafin e komunës për bashkëpunim gjatë procesit të auditimit.

Opinion i Auditorit të Përgjithshëm

Opinion i pamodifikuar me theksim të çështjes

Pasqyrat Financiare Vjetore për vitin 2017 *paraqesin një pamje të drejtë dhe të vërtetë* në të gjitha aspektet materiale.

Theksimi i çështjes

Si theksim të çështjes, duam të përmendim faktin se:

- Komuna nuk ka regjistruar dhe shpalosur në Pasqyrat Financiare Vjetore pasuritë e blera dhe të trashëguara në vitet e mëparshme. Po ashtu, edhe pasuritë e blera gjatë vitit 2017 nuk janë prezantuar edhe pse kishte investime në projekte kapitale;
- Planifikimi dhe pagesa e pagave në vlerë 170,962€ për 160 punëtorë të rekrutuar ishte planifikuar dhe realizuar gabimisht nga kategoria e investimeve kapitale; dhe
- Kontratat e punës për 29 punonjës nuk janë azhurnuar. Komuna nuk ka ofruar kontrata të reja për punonjësit, të cilët vazhdojnë të paguhen përmes listës së pagave.

Më gjerësisht shih Pjesën 2.1 të këtij Raporti.

Shtojca I, shpjegon llojet e ndryshme të opinioneve të aplikuar nga Zyra Kombëtare e Auditimit.

Konkluzionet dhe rekomandimet kryesore**Përgjigja e Kryetarit të Komunës**

Kryetari është pajtuar me gjetjet dhe konkluzionet e auditimit, si dhe është zotuar se do t'i adresojë të gjitha rekomandimet e dhëna.

1 Fushëveprimi dhe metodologjia e auditimit

Hyrje

Zyra Kombëtare e Auditimit (ZKA) është përgjegjëse për kryerjen e auditimit të rregullsisë që përfshin ekzaminimin dhe vlerësimin e pasqyrave financiare dhe të dhënave tjera financiare, si dhe dhënien e opinionit:

- Nëse pasqyrat financiare japin një pamje të drejtë dhe të vërtetë të llogarive dhe çështjeve financiare për periudhën e auditimit;
- Nëse të dhënat financiare, sistemet dhe transaksionet janë në pajtim me ligjet dhe rregulloret në fuqi;
- Për përshtatshmërinë e funksioneve të kontrollit të brendshëm dhe të auditimit të brendshëm; dhe
- Për të gjitha çështjet të cilat dalin apo kanë të bëjnë me auditimin.

Puna e ndërmarrë e auditimit është bazuar në vlerësimin e rrezikut për auditimin e PFV-ve. Ne kemi analizuar veprimtarinë e komunës, për të përcaktuar se deri në çfarë mase mund të mbështetemi në kontrollet menaxheriale dhe nivelin e testeve të hollësishme, që janë të nevojshme për të siguruar dëshmitë që mbështesin opinionin e Auditorit të Përgjithshëm.

Kapitujt e mëposhtëm ofrojnë një përmbledhje më të detajuar të gjetjeve tona të auditimit, me theks të veçantë në vëzhgimet dhe rekomandimet në secilën fushë të rishikimit.

Procedurat tona kanë përfshirë rishikimin e kontroleve të brendshme, të sistemeve të kontabilitetit, teste të ndërlidhura substanciale si dhe aranzhimet e ndërlidhura të qeverisjes deri në masën që ne i konsiderojmë të nevojshme për kryerjen efektive të auditimit. Të gjeturat e auditimit nuk duhet të konsiderohen si një pasqyrë gjithëpërfshirëse e të gjitha dobësive që mund të ekzistojnë, apo e të gjitha përmirësimeve që mund të bëhen në sistemet dhe procedurat që kanë operuar.

2 Pasqyrat financiare vjetore dhe obligimet e tjera për raportimin e jashtëm

Hyrje

Auditimi ynë i Pasqyrave Financiare Vjetore (PFV) merr parasysh pajtueshmërinë me kornizën raportuese si dhe cilësinë dhe saktësinë e informacionit të prezantuar në PFV. Gjithashtu merret parasysh edhe deklaratat e bërë nga Zyrtari Kryesor Administrativ dhe Zyrtari Kryesor Financiar, kur PFV-të dorëzohen në Ministrinë e Financave (MF).

Deklarata për prezantimin e PFV-ve përfshinë një numër të pohimeve në lidhje me pajtueshmërinë, me kornizën raportuese si dhe cilësinë e informacionit në kuadër të tyre. Këto pohime kanë për qëllim t'i ofrojnë Qeverisë sigurinë se të gjitha informatat relevante u janë ofruar për të siguruar se mund të ndërmerret një proces auditimi.

2.1 Opinioni i auditimit

Opinioni i pamodifikuar me theksim të çështjes

Ne kemi audituar PFV-të e Komunës së Zubin Potokut për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017, të cilat përfshijnë pasqyrën e pranimeve dhe të pagesave në para të gatshme, pasqyrën e ekzekutimit të buxhetit, shënimet shpjeguese dhe raportet tjera përcjellëse.

Sipas opinionit tonë, Pasqyrat Financiare Vjetore për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017, prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik (të kontabilitetit të bazuar në para të gatshme), Ligjit nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë (me plotësime dhe ndryshime) dhe Rregullore MF, Nr. 01/2017 për raportim vjetor financiar nga organizatat buxhetore.

Baza për opinion

Ne kemi kryer auditimin në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa "Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare". Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinion.

Theksimi i çështjes

Ne tërheqim vëmendjen tuaj për faktin se:

- Komuna nuk ka regjistruar dhe shpalosur në PFV pasuritë e blera dhe të trashëguara nga vitet e mëparshme si dhe ato të blera gjatë vitit 2017. Për rekomandimin e dhënë nga vitet

paraprake lidhur me regjistrimin dhe vlerësimin e pronës komunale (ndërtesat dhe pronën tjetër të paluajtshme) dhe investimet tjera në infrastrukturë dhe pajisje gjatë viteve të kaluara, ende nuk shihet ndonjë veprim i ndërmarrë nga komuna. Po ashtu, edhe pasuritë e blera gjatë vitit 2017 nuk janë prezantuar edhe pse pagesat për investime në projekte kapitale ishin 959,134€;

- Për projektin e financuar nga Fondi zhvillimor për komunat veriore të Kosovës, “Sanimi i rrjetit të rrugëve lokale të komunës” vlera e projektit 426,223€, komuna ka shpallur konkurs për punësim të 160 punëtorëve për pastrimin dhe mirëmbajtjen e rrugëve, bazuar në vendimin e Kryetarit të Komunës. Planifikimi dhe pagesa e tyre (pagave për 12 muaj të vitit 2017 në vlerë 170,962€), ishte kryer gabimisht nga kategoria e investimeve kapitale (kodi 31910 Avans për investime), derisa kodi adekuat i tyre ishte 11400 – Punëtorët jashtë listës së pagave; dhe
- Kontratat e punës për 29 punonjës të komunës, nuk janë azhurnuar. Punëtorët vazhdojnë të punojnë dhe paguhen me këto kontrata. Ne kemi theksuar këtë çështje edhe vitin e kaluar dhe kemi dhënë rekomandimin e duhur, megjithatë menaxhmenti nuk ka ndërmarrë veprime konkrete.

Çështjet kyçe të auditimit

Si çështje kyçe të auditimit përmendim faktin se:

- Komuna nuk i posedon planet/strategjitë, si: planet urbanistike, hapësinore, plani operativ emergjent, plani strategjik kundër korrupsionit, strategjia e zhvillimit rajonal etj;
- Sfidat në menaxhimin e personelit, mangësi në aprovimin e strukturës organizative si dhe kërkesat tjera që ndërlidhen me zbatimin UA-ve përkatëse;
- Komuna ende nuk ka vendosur politika të zbatimit të ligjit për Tatimin në pronë si dhe nuk ka ndërmarrë veprime konkrete për inkasimin e mjeteve nga kjo veprimtari, si dhe nuk ka inkasuar të hyra nga lejet e ndërtimit, apo për shfrytëzim të pronave/hapësirave komunale etj; dhe
- Ekzekutimi i buxhetit për investime kapitale dhe atë kryesisht nga Fondi për Zhvillim është i ulët si pasojë e vonësive në aprovimin e projekteve kapitale të komunës nga Bordi përkatës i këtij fondi.

Më gjerësisht çështjet e paraqitura janë të shtjelluara në brendi të raportit.

Përgjegjësia e menaxhmentit dhe personave të ngarkuar me qeverisje për PFV

Kryetari i Komunës së Zubin Potokut është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të pasqyrave financiare sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik - Raportimi Financiar bazuar në Kontabilitetin e Parasë së Gatshme të modifikuar, si dhe është përgjegjës për kontrolle të brendshme të cilat menaxhmenti i përcakton si të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e pasqyrave financiare, pa keq-deklarime materiale të shkaktuara qoftë nga

mashtrimi apo gabimi. Kjo përfshinë zbatimin e Ligjit nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë (me plotësime dhe ndryshime).

Kryetari i Komunës gjithashtu është përgjegjës për të siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Komunës.

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e PFV-ve

Përgjegjësia jonë është që të shprehim një opinion për PFV në bazë të auditimit të kryer. Auditimi është kryer në përputhje me SNISA. Këto standarde kërkojnë që t'i përmbahemi kërkesave etike, të planifikojmë dhe të kryejmë auditimin për të marrë siguri të arsyeshme se pasqyrat financiare nuk përmbajnë keq-deklarime materiale.

Siguria e arsyeshme është një nivel i lartë i sigurisë, por nuk garanton se një auditim i kryer në pajtim me SNISA-t do të zbulojë çdo keq-deklarim material që mund të ekzistoj. Keq-deklarimet mund të rezultojnë nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose së bashku, mund të ndikojnë në vendimet e marra mbi bazën e këtyre PFV-ve.

Auditimi përfshinë kryerjen e procedurave për të marrë dëshmi në lidhje me informatat financiare dhe shpalosjet në PFV. Procedurat e zgjedhura varen nga gjykimi i auditorit, duke përfshirë edhe vlerësimin e rreziqeve nga keq-deklarimet materiale në PFV, qoftë për shkak të mashtimit apo gabimit. Gjatë vlerësimit të rrezikut, auditori merr në konsideratë kontrollin e brendshëm që është relevant në përgatitjen e pasqyrave financiare nga entiteti, në mënyrë që të dizajnoj procedura të auditimit që janë të përshtatshme për rrethanat e entitetit, por jo për qëllim të shprehjes së opinionit mbi efektivitetin e kontrolleve të brendshme të entitetit.

Auditimi përfshinë edhe vlerësimin e përshtatshmërisë së politikave kontabël të përdorura, arsyeshmërinë e përllogaritjeve kontabël të bëra nga menaxhmenti, si dhe vlerësimin e prezantimit të pasqyrave financiare.

2.2 Pajtueshmëria me kërkesat për PFV-të dhe kërkesat tjera për raportim

Nga komuna kërkohet të raportoj në përputhje me kornizën e caktuar raportuese dhe kërkesat tjera për raportim. Ne kemi marrë parasysh:

- Pajtueshmërinë me Rregulloren MF. Nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiare nga Organizatat Buxhetore;
- Kërkesat e LMFP-së nr. 03/L-048 (me ndryshime dhe plotësime);
- Pajtueshmërinë me Rregullën Financiare nr. 01/2013 dhe 02/2013;
- Planin e veprimit për adresimin e rekomandimeve;
- Kërkesat e Procedurave të Menaxhimit Financiar dhe të Kontrolleve (MFK);

- Kërkesat tjera për raportime buxhetore, siç janë raportet tremujore duke i përfshirë këtu edhe pasqyrat nëntëmujore me kohë, raportet operative (të performancës); dhe
- Draft plani dhe plani përfundimtar i prokurimit më kohë.

Në kontekst të PFV-ve, çështjet në lidhje me kornizën raportuese, nuk ishin adresuar me rastin e përgatitjes dhe dorëzimit të tyre në MF. Gabimet ishin të nenet si në vijim:

- Neni 13. Pasqyra e pranimeve dhe pagesave në para të gatshme;
- Neni 14 Raporti i Ekzekutimit të buxhetit; dhe
- Gabimet në pjesën e shpalosjeve dhe shënimeve Neni: 14.6, 17, 19, 21, 22, 25 dhe 28.

Me pas, komuna ka korrigjuar PVF-të e saj dhe ka përmirësuar cilësinë raportimit të tyre. Megjithëse, edhe pas korrigjimit, disa shpalosje, që kanë të bëjnë me pasuritë dhe raportin për gjendjen/zbatimin e rekomandimeve të ZKA-së, ka nevojë të përmirësohen.

Marrë parasysh çka u tha më lartë, Deklarata e bërë nga Zyrtari Kryesor Administrativ dhe ai Financiar, me rastin e dorëzimit të PFV-ve në MF, pas korrigjimit, mund të konsiderohet e saktë në të gjitha aspektet materiale.

Në kontekst të kërkesave tjera për raportim të jashtëm, nuk kemi çështje për të ngritur.

2.3 Rekomandimet lidhur me Pasqyrat Financiare Vjetore

Për çështjet e sipër përmendura jepen rekomandimet, si në vijim:

Rekomandimi 1 Kryetari, duhet të siguroj se është bërë një analizë për të përcaktuar shkaqet për Theksim të Çështjeve. Veprime specifike duhet të ndërmerren për adresimin dhe eliminimin e gabimeve në: klasifikimin e shpenzimeve në kategori ekonomike adekuate, regjistrimin dhe vlerësimin e pasurive për të konfirmuar vlerën e saktë të pasurive kapitale dhe paraqitjen e raportit të rekomandimeve (neni 28).

Më tutje, Kryetari duhet të siguroj se janë vendosur procese efektive për të konfirmuar që plani i hartimit të PFV 2018 i adreson të gjitha çështjet që kanë të bëjnë me pajtueshmërinë. Kjo, gjithashtu duhet të përfshijë rishikimin e PFV-ve nga menaxhmenti, me fokus të veçantë në fushat me rrezik të lartë dhe/ose fushat ku janë identifikuar gabime në vitet e mëparshme. Deklarata e bërë nga Zyrtari Kryesor Administrativ dhe ai Financiar, nuk duhet të nënshkruhet përveç nëse ndaj PFV-të janë aplikuar të gjitha kontrollet e nevojshme.

3 Menaxhimi financiar dhe kontrolli

Hyrje

Puna jonë lidhur me MFK-në, pasqyron aktivitetet e detajuara të auditimit për sistemet e të hyrave dhe shpenzimeve në komunë. Në mënyrë të veçantë, në fokus të auditimit ishte menaxhimi i buxhetit, çështjet e prokurimit, burimet njerëzore si dhe pasuritë dhe detyrimet.

Konkluzioni për menaxhimin financiar dhe kontrollin

Në kontekst të sistemeve financiare, kontrollet mbi shpenzimet kanë filluar të përmirësohen, e kryesisht fusha e prokurimit. Megjithatë, një sërë fushash kërkojnë përmirësim të mëtejshëm. Në vitin 2017, komuna kishte një performancë jo të kënaqshme buxhetore ku vetëm 63% e buxhetit final ishte shpenzuar, që paraqet një rënie prej 6% krahasuar me atë të vitit paraprak. Këtë e kanë shkaktuar vonesat në aprovimin e projekteve nga Fondi për Zhvillim si dhe vonesat në përfundim të projekteve.

Gjithashtu, në kontekst të sistemeve financiare, kontrollet mbi të hyrat në përgjithësi nuk janë të përshtatshme dhe nuk janë duke u zbatuar në mënyrë efektive. Fushat kryesore ku nevojiten më shumë përmirësime janë menaxhimi i personelit, menaxhimi i subvencioneve, si dhe performanca e dobët në arkëtimin e të hyrave.

3.1 Planifikimi dhe realizimi i buxhetit

Ne i kemi shqyrtuar burimet e fondeve buxhetore, shpenzimet e fondeve si dhe të hyrat e arkëtuara sipas kategorive ekonomike. Kjo është paraqitur në tabelat e mëposhtme:

Tabela 1. Burimet e fondeve buxhetore (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final ¹	2017 Realizimi	2016 Realizimi	2015 Realizimi
Burimet e Fondeve:	2,313,826	3,447,030	2,173,627	1,686,669	1,094,590
Granti i Qeverisë -Buxheti	2,223,340	2,700,689	1,978,664	928,982	1,074,850
Të bartura nga viti paraprak ² -	-	16,010	15,901	-	11,400
Të hyrat vetjake ³	90,486	90,486	-	-	-
Fondi zhvillimor në mirëbesim		639,845	179,062	757,687	-
Donacionet e jashtme	-	-	-	-	8,340

¹ Buxheti Final – buxheti i aprovuar nga Kuvendi i përshtatur më pas nga Ministria e Financave.

² Të hyrat vetjake të Komunave të pashpenzuara në vitin paraprak të bartura në vitin aktual.

³ Pranimet e përdorura nga entiteti për financimin e aktiviteteve vetjake.

Buxheti final në raport me buxhetin fillestar ishte rritur për 1,133,204€. Kjo rritje është rezultat i Fondit Zhvillimor në shumën prej: 605,435€ të aprovuara për vitin 2017 dhe 639,345 të bartura nga viti 2016, të hyrave të bartura nga viti paraprak në vlerë 16,010€ si dhe i zvogëlimit të grantit qeveritar të aplikuar pas rishikimit buxhetor dhe në pajtim me vendimet e Qeverisë në shumën prej 127,586€.

Në vitin 2017, komuna ka shpenzuar 63% të buxhetit final, me një suficit prej 1,273,403€. Në krahasim me vitin 2016 ka një rënie prej 6%, ku komuna kishte një realizim prej 69%. Realizimi i buxhetit vazhdon të mbetet në nivel jo të kënaqshëm dhe më poshtë jepen shpjegimet për pozitën aktuale.

Tabela 2. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final	2017 Realizimi	2016 Realizimi	2015 Realizimi
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike:	2,313,826	3,447,030	2,173,627	1,686,670	1,094,590
Pagat dhe Mëditjet	930,746	802,661	749,232	662,770	802,976
Mallrat dhe Shërbimet	222,697	238,706	201,489	205,931	158,496
Shërbimet komunale	67,062	67,062	2,710	-	625
Subvencionet dhe Transferet	91,104	91,104	90,100	40,560	48,821
Investimet Kapitale	1,002,217	2,247,497	1,130,096	777,409	83,672

Shpjegimet rreth ndryshimeve në kategoritë buxhetore janë dhënë si në vijim:

- Pavarësisht rritjes së buxhetit për shpenzime kapitale gjatë vitit, vetëm 50% e buxhetit ishte shpenzuar. Programi për Investime Publike përfshin disa projekte në vazhdim nga viti i kaluar dhe pesë projekte të reja për vitin aktual. Megjithatë, vonesat në zbatim janë gjithashtu të dukshme në projektet e filluara para vitit 2017. Më tutje, nga Fondi për Zhvillim tri projekte të planifikuara për vitin 2017 nuk janë filluar fare, pasi nga Bordi përkatës i këtij fondi ishin aprovuar me vonesë dhe mjetet financiare nuk ishin ndarë komunës me kohë. Sidoqoftë, suficiti domethënës kundrejt buxhetit të rritur në këtë kategori është edhe për shkak të vonesave në ekzekutimin e projekteve edhe nga vitet e kaluara të cilat financohen nga Fondi Zhvillimor dhe barten nga viti në vit;
- Zvogëlimi i buxhetit për paga dhe mëditje për 128,085€ ishte si rezultat i mos pagesës së pagave për punëtorët në sektorin e arsimit dhe atij të shëndetësisë; dhe
- Rritja e buxhetit për mallra dhe shërbime përfshin gjithashtu të hyrat e bartura nga viti i mëparshëm prej 16,010€.

Sa i përket planifikimit në arkëtimin e të hyrave, komuna ka planifikuar të arkëtoj 90,486€, ndërsa ka arkëtuar vetëm 1,789€ nga taksat administrative.

Çështja 2 – Nivel i ulët i realizimit të buxhetit të investimit kapitale

E gjetura Realizimi i buxhetit nuk ishte në nivelin e pritur. Një pjesë e madhe e shpenzimeve janë bërë në tre mujorin e fundit të vitit (1,114,963€ apo 50% e shpenzimeve). Kjo ka ndodhur për shkak të një planifikimi të dobët dhe të pabazuar në objektiva të qarta. Performancë e dobët buxhetore vërehet kryesisht te investimet kapitale.

Megjithëse, një pjesë e suficitit ishte jashtë kontrollit të komunës, si pasojë e vonesave nga Bordi i Fondit Zhvillimor për aprovimin e projekteve.

Planifikimi i të hyrave mund të jetë mbivlerësuar, përderisa arkëtimi dhe shfrytëzimi i tyre është shumë i ulët dhe ka një performancë të dobët. Kjo ka ndodhur për shkak se komuna vazhdon të mos zbatoj Ligjin për tatimin në pronë dhe ligjin për ndërtimet.

Rreziku Planifikimi jo i duhur i buxhetit dhe ekzekutimi i ulët i tij, do të rezultojë në mos arritjen e objektivave të organizatës, shërbime dhe infrastrukturë të dobëta për qytetarë si dhe humbjen e kredibilitetit ndaj qytetarëve dhe donatorëve potencial.

Rekomandimi 2 Kryetari, duhet të siguroj që performanca buxhetore monitorohet vazhdimisht dhe në mënyrë sistematike në baza mujore dhe që ky rishikim i identifikon dhe adreson pengesat dhe vështirësitë për realizim të buxhetit në nivel të planifikuar. Aty ku planifikimet fillestare të buxhetit janë të pasakta, kjo duhet të reflektohet plotësisht në pozitën e buxhetit final.

3.2 Të hyrat

Të hyrat e realizuara nga Komuna në vitin 2017 ishin në vlerë 1,789€ (duke mos i llogaritur gjokat e gjykatave dhe të policisë në vlerë 14,587€). Burimet e arkëtimit direkt të të hyrave vetjake janë të kufizuara vetëm në këto kategori: nga taksat administrative dhe nga taksat për certifikata të gjendjes civile. Komuna ende nuk është duke aplikuar kërkesat ligjore të ngarkesave për tatimin në pronë, lejet e ndërtimit, shfrytëzimin e pronave publike etj.

Shpjegimet për planifikimin dhe realizimin e të hyrave janë paraqitur në tabelën e më poshtme:

Tabela 3. Të hyrat vetjake (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final	2017 Pranimet	2016 Pranimet	2015 Pranimet
Të hyrat e arkëtuara nga komuna	90,486	90,486	1,769	2,495	1,403
Gjithsej të hyrat vetjake	90,486	90,486	1,769	2,495	1,403

Çështja 3 – Mungesa e rregulloreve të brendshme për taksa, tarifa dhe ngarkesa

- E gjetura** Komuna ende nuk ka një rregullore të brendshme të aprovuar nga Kuvendi Komunal për taksa, tarifa dhe ngarkesa për shërbimet që u ofron qytetarëve të saj. Komuna, ende bën arkëtimin e të hyrave duke u bazuar në një vendim të aprovuar nga Mitrovica Veriore. Për më tepër, ky vendim nuk parasheh të hyrat nga tatimi në pronë, lejet e ndërtimit, shfrytëzimin e pronave publike apo burime tjera të të hyrave komunale. Prandaj edhe niveli i mbledhjes së të hyrave vetjake është simbolike.
- Shumat e arkëtuara të taksave administrative nuk deponohen rregullisht në llogari bankare, ndërsa evidencat mbahen në mënyrë manuale.
- Rreziku** Mos zbatimi i ligjeve dhe rregulloreve për mbledhjen e tatimeve në pronë, taksave për leje të ndërtimit dhe të taksave e tarifave tjera nga ana e komunës, pasqyron një qasje joserioze për të aplikuar kërkesat ligjore në këtë fushë. Kjo rritë rrezikun e pa pajtueshmërisë me ligjet e aplikueshme dhe redukton të hyrat vetjake, si dhe mundësinë e financimit të projekteve nga ky burim i të hyrave.
- Rekomandimi 3** Kryetari, duhet të inicioj pa vonesë hartimin e një rregullore të brendshme për taksat, tarifat dhe ngarkesat e qytetarëve për shërbimet e përfituara publike, si dhe e njëjta të aprovohet në Kuvendin komunal. Po ashtu, të siguroj zbatimin e ligjit për tatimin në pronë dhe atij të ndërtimit, i cili ka për qëllim në radhë të parë zbatimin e kërkesave minimale ligjore, dhe rritjen e cilësisë së shërbimeve për qytetarët e komunës.

3.3 Pagat dhe shtesat

Pagat dhe shtesat paguhen përmes një sistemi të centralizuar të pagesave që menaxhohet nga Ministria e Administratës Publike dhe MF-së. Kontrollat kyçe që e konfirmojnë saktësinë dhe plotësinë e pagesave janë: (a) Kontrolli i pagesave çdo muaj, përmes azhurnimit dhe nënshkrimit të listës së pagave, (b) Kontrollin e ndryshimeve të mundshme të cilat mund të paraqiten në formularë, dhe (c) Shqyrtimin e buxhetit për atë kategori dhe harmonizimet me Thesarin.

Buxheti final për paga dhe mëditje në vitin 2017 ishte 802,661€, dhe prej tyre ishin shpenzuar 749,232€ apo 93% e buxhetit.

Dobësitë lidhur me menaxhimin e kontratave i kemi paraqitur te opinionin e auditimit.

Rekomandimet

Nuk kemi rekomandimeve tjera në këtë fushë.

3.4 Menaxhimi i personelit

Menaxhimi i burimeve njerëzore ka për qëllim koordinimin e aktiviteteve të organizatës për të siguruar funksionimin e sistemit në përputhje me politikat e administratës komunale dhe të kuvendit komunal, të cilat zbatohen në gjithë organizatën. Menaxhimi i BNj përfshinë: Hartimin dhe rishikimin e strukturës organizative, kategorizimin dhe përshkrimin e vendeve të punës, kontrollin e kostove buxhetore të personelit, si dhe kontrollin e procesit të rekrutimit, trajnimit dhe zhvillimit të personelit, duke përfshirë këtu edhe matjen e efektivitetit të personelit përmes vlerësimit të performancës së kryerjes së detyrave.

Çështja 4 - Sfidat në menaxhimin e personelit

E gjetura Menaxhmenti ende nuk ka miratuar një Rregullore të brendshme për strukturën organizative, sistematizim të vendeve të punës dhe harmonizimin e saj me nevojat dhe buxhetin e komunës. Kjo ka ndikuar që disa pozita kyçe të mos plotësohen.

Nga shqyrtimi i dosjeve të personelit, ne kemi identifikuar se dokumentacioni i kërkuar me Udhëzimin Administrativ (UA) ishte i pa kompletuar në të gjitha dosjet e shqyrtuara. Kjo pasqyron një mungesë të specifikave të qarta për stafin e Burimeve Njerëzore (BNj) që ndërlidhen me zbatimin e kërkesave të UA-ve si pjesë e përshkrimit të detyrave të tyre të punës. Kryesisht mungonin përshkrimi i detyrave të punës, vlerësimet vjetore të performancës, pushimet etj. Kjo ka ndodhur sepse Menaxhmenti ende nuk ka emëruar menaxherin për BNj dhe një Zyrtarë për personel, si dhe nuk ka pasur të miratuar Rregulloren e brendshme për strukturën organizative. Dosjet e të punësuarve mbahen dhe plotësohen nga Drejtori i Administratës së komunës, i cili nuk arrin t'i mbaj të azhurnuara.

Me tutje drejtori i një shkolle mban pozitën si Ushtrues Detyre (UD) që pesë vite. Për këtë pozite nuk është shpallur asnjëherë konkurs. Nga komuna nuk kishte sqarime se pse ka ndodhur kjo gjë.

Rreziku Mungesa e strukturës organizative të personelit dhe mos emërimi i menaxherit të burimeve njerëzore, nuk ofron siguri në organizimin e brendshëm të komunës, njëkohësisht në ndarjen e detyrave dhe përshtatshmërinë e vendeve të punës. Mangësitë e paraqitura në mirëmbajtjen e dosjeve dhe mos emërimin e menaxherit, si dhe zyrtarit të personelit do të rezultojnë me kontrole të dobëta në menaxhimin e BNj. Mos përshkrimi i detyrave/përgjegjësive të punonjësve mund të ketë ndikim negativ në performancën e tyre dhe të organizatës në përgjithësi. Kjo gjithashtu pamundëson identifikimin e fushave për përmirësim dhe zhvillimin në karrierë të stafit.

Rekomandimi 4 Kryetari, duhet të siguroj se janë ndërmarrë veprimet e duhura për t'i adresuar në mënyrë urgjente çështjet e përmendura më lart, ashtu që komuna të ketë të vendosur strukturën organizative dhe që pozitat kyçe të plotësohen me personelin adekuat dhe me një përshkrim të qartë të detyrave dhe përgjegjësisive. Më tutje, pozitat me UD, duhet të trajtohen dhe rregullohen sipas kërkesave ligjore.

3.5 Mallrat dhe shërbimet, si dhe shërbimet komunale

Buxheti final për mallra dhe shërbime në vitin 2017 ishte 238,706€. Prej tyre ishin shpenzuar 201,489€ ose 84%. Sa i përket shpenzimeve komunale për vitin 2017, nga buxheti 67,062€, janë shpenzuar vetëm 2,710€ ose 4%.

Këto shpenzime shpenzohen në furnizimin me pajisje dhe inventar, furnizime zyre, shërbime të kontraktuara, karburant, pajisje mjekësore, mirëmbajtje të ndërtesave të zyrave, telefonit etj.

Rekomandimet

Nuk kemi rekomandime në këtë fushë.

3.6 Subvencionet dhe transferet

Buxheti për Subvencione dhe transfere, ndahet kryesisht për entitete publike, entitete jo publike dhe përfitues individual. Shembuj të subvencioneve janë subvencionet për sport, ndihmë për rastet sociale, subvencione në bujqësi, etj.

Buxheti final për subvencione dhe transfere ishte 91,104€. Prej tyre në vitin 2017 ishin shpenzuar 90,100€. Ato kanë të bëjnë kryesisht me ndihma për individë si raste sociale.

Çështja 5 - Menaxhimi i ndarjes së subvencioneve

E gjetura Komuna ka nxjerrë një rregullore për dhënien e subvencioneve, megjithatë, nuk janë vërejtur kritere të qarta për monitorimin e tyre. Më tej, në nëntë mostra të shqyrtuara, përfituesit e subvencioneve nuk kishin dërguar tek komuna raporte kthyesë për të konfirmuar se subvencioni i dhënë është shpenzuar për qëllimin për të cilin është dedikuar.

Rreziku Dështimi në monitorimin e subvencioneve, përkatësisht, mos raportimi i përfituesve, rritë rrezikun që subvencionet të mos ndahen për qëllime adekuate, pa kritere dhe në bazë të interesave të ndryshme, apo në mënyrën tjetër, në mos arrijten e qëllimit për të cilin janë dedikuar.

Rekomandimi 5 Kryetari, duhet të siguroj që do të përcaktohen qartë mekanizmat se si do të monitorohen dhe menaxhohen subvencionet. Kontrollët mbi ndarjen e subvencioneve duhet të forcohen për të siguruar monitorim efektiv të shfrytëzimit të mjeteve të ndara nga buxheti i komunës.

3.7 Investimet kapitale

Buxheti final për investime kapitale ishte 2,247,497€. Prej tyre në 2017 ishin shpenzuar 1,130,096€ ose 50% e buxhetit. Ky nivel i ulët i realizimit të buxhetit për investime kapitale ishte për shkak se tri⁴ projekte të aprovuara nga Bordi i fondit për zhvillim ekonomik ishin aprovuar me vonesë dhe ishin alokuar në dhjetor të vitit 2017. Këto projekte pritet të fillojnë të realizohen në vitin vijues. Shpenzimet për investime kapitale kanë të bëjnë me rregullimin e infrastrukturës në shëndetësi, arsim, si dhe infrastrukturës rrugore. Komuna gjithashtu një pjesë të investimeve kapitale i ka shpenzuar edhe përmes Fondit për Zhvillim Ekonomik.

Komuna me plan të prokurimit kishte planifikuar gjashtë procedura të prokurimit për projekte kapitale dhe të njëjtat i ka realizuar (nënshkruar).

Çështja e klasifikimit të gabuar të shpenzimeve lidhur me projektin “Sanimi i rrjetit të rrugëve lokale të komunës” është paraqitur te nënkapitulli 2.1 Opinioni i auditimit.

Rekomandimet

Nuk kemi rekomandime tjera në këtë fushë.

3.8 Pasuritë kapitale dhe jo-kapitale

Menaxhimi i pasurisë është një pjesë e rëndësishme e menaxhimit financiar dhe kontrollit në sektorin publik. Një menaxhim i mirë i pasurive kërkon që komuna të ketë një pamje të plotë të pasurive, procedura të kontrollit dhe menaxhimit të tyre, si dhe të azhurnojë vazhdimisht ndryshimet në regjistrat e saj.

⁴ Blerja e pajisjeve mjekësore për qendrën shëndetësore në vlerë 161,650€; Kompleksi turistik “Via Ferrata” Faza II në vlerë 93,784.50€; dhe Qendra për sporte detare dhe ujore Liqeni i Gazivodës në vlerë 350,000€.

Çështja 6 – Menaxhimi i dobët i pasurive

- E gjetura** Komuna, edhe pse në vitin e kaluar kishte emëruar një zyrtar për identifikimin dhe regjistrimin e pasurive, ende nuk ka ndërmarr asnjë veprim lidhur me regjistrimin, inventarizimin dhe menaxhimin e pasurive mbi dhe nën 1,000€. Komuna nuk ka formuar komisionet përkatëse për vlerësimin dhe inventarizimin e pasurisë. Kjo çështje ishte trajtuar edhe në auditimin e mëparshëm dhe janë dhënë rekomandimet e duhura, por asnjë veprim nuk është ndërmarrë në këtë drejtim, prandaj si çështje është theksuar në opinionin e auditimit.
- Rreziku** Menaxhimi i dobët i pasurive, rezulton me mos identifikimin, ekzistencën dhe mos paraqitjen e drejtë dhe faktike të pasurive në PFV. Po ashtu, kjo situatë rritë rrezikun për humbje, tjetërsim apo edhe keqpërdorim të pasurive.
- Rekomandimi 6** Kryetari, duhet të ndërmarr veprime konkrete për të siguruar që brenda një periudhe të arsyeshme të formoj komisionet për vlerësimin dhe inventarizim e pasurisë. Këto komisione duhet të kryejnë një regjistrim dhe vlerësim të drejtë dhe të plotë të gjithë pasurisë në pronësi të komunës, si dhe të monitoroj rezultatet e vlerësimit. Po ashtu, për të pasur një evidencë të saktë të stoqeve, të gjitha hyrjet/daljet e pasurive të luajtshme me vlera nën 1,000€, të gjitha regjistrimet duhet të bëhen në sistemin e-pasuria.

3.9 Trajtimi i parasë së gatshme dhe ekuivalentëve të saj

Paratë e imta, janë fond i vogël i parave që mbahen në përkujdesjen dhe kontrollin e organizatës buxhetore, departamentit ose njërive më të vogla buxhetore varësisht nga ndarjet buxhetore, dhe që shfrytëzohet për të mbuluar shpenzimet me vlerë të vogël (deri 100€). Komuna gjatë vitit 2017 ka shpenzuar për këtë qëllim 779€.

Rekomandimet

Nuk kemi rekomandime në këtë fushë.

3.10 Të arkëtueshmet

Meqenëse, komuna nuk lëshon asnjë lloj fature për tatime dhe taksa, ajo nuk ka llogari të arkëtueshme dhe nuk mban evidenca për to. Taksa për lëshimin e certifikatave të ndryshme janë pagesa me para në dorë përmes arkës me rastin e dorëzimit të kërkesës për certifikatë.

Rekomandimet

Nuk kemi rekomandime në këtë fushë.

3.11 Obligimet e papaguara

Pasqyra e obligimeve të papaguara ndaj furnitorëve në fund të vitit 2017 ishte 9,857€. Këto obligime janë bartur për t'u paguar në vitin 2018. Megjithatë, kjo pasqyron vetëm një pjesë të vështirësisë buxhetore të hasur nga komuna.

Çështja 7 - Dobësi në menaxhimin dhe raportimin e obligimeve

- E gjetura** Gjatë vitit 2017, komuna nuk kishte raportuar në baza mujore obligimet financiare në MF, siç kërkohet me rregullën financiare nr. 02/2013 për raportimin e obligimeve të papaguara të organizatave buxhetore. Me tutje, Komuna, nuk mban libër të protokollit për pranimin e faturave.
- Rreziku** Mos raportimi i rregullt mujor i obligimeve, ose mos zbatimi i rregullave financiare, mund të rezultojë me pagesa të paplanifikuara nga buxheti i vitit të ardhshëm. Mos mbajtja e një libri të protokollit për faturat e pranuar, mund të rezultojë me vonesa të pagesave të faturave apo edhe me pagesa të dyfishta.
- Rekomandimi 7** Kryetari, duhet të forcoj kontrollet lidhur me menaxhimin dhe raportimin e obligimeve të papaguara. Fillimisht, duhet të siguroj mbajtjen e një libri të protokollit, ku do të regjistrohen dhe protokollohen të gjitha faturat e pranuar. Me tutje të krijojë një sistem efektiv në të cilin të gjitha faturat e papaguara raportohen në mënyrë të saktë dhe të plotë në baza mujore në MF, si dhe në fund të çdo viti shpalosen saktë në PFV.

4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Raporti ynë i auditimit për PFV-të të vitit 2016 ka rezultuar me 13 rekomandime. Menaxhmenti me vonesë (37 ditë) kishte përgatitur një Plan Veprimi, ku kishte paraqitur detajet e masave dhe aktiviteteve se si do t'i zbatoj rekomandimet e dhëna.

Raporti i auditimit nuk ishte diskutuar në Kuvendin Komunal, ashtu siç është rekomanduar në raportin e vitit të kaluar.

Deri në përfundim të periudhës së auditimit tonë, nga 13 rekomandime të dhëna vetëm një rekomandim ishte zbatuar, një rekomandim ishte në proces të zbatimit, ndërsa 11 nuk ishin trajtuar ende nga ana e menaxhmentit. Ndërkaq, në vitin 2015 ishin dhënë 14 rekomandime, prej të cilave një ishte zbatuar, tri ishin në proces të zbatimit dhe 10 nuk ishin trajtuar ende nga ana e menaxhmentit.

Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe mënyrës se si janë adresuar ato, shih Shtojcën II.

Çështja 8 – Nivel i ulët i zbatimit të rekomandimeve nga viti paraprak dhe viti i mëhershëm

E gjetura Si rrjedhojë e menaxhimit jo efektiv të procesit dhe mungesës së një monitorimi formal për mënyrën e zbatimit të rekomandimeve, vetëm një pjesë e ulët e rekomandimeve të vitit të kaluar dhe atyre të bartura më herët janë zbatuar. Menaxhmenti i komunës nuk aplikon masa përgjegjësie për moszbatimin e rekomandimeve.

Rreziku Mos zbatimi në tërësi i rekomandimeve, tregon se kontrollet menaxheriale në komunë ende janë të pamjaftueshme. Prandaj, kjo situatë ka rezultuar në:

- Cilësinë e dobët të raportimit të brendshëm dhe të aktiviteteve tek menaxhmenti i lartë;
- Llogaridhënie e dobët; dhe
- Dobësi në menaxhimin e pasurive, zbatimin e rregullave të shërbimit civil dhe Ligjit të punës, menaxhim të dobët në ndarjen e subvencioneve, si dhe mos efikasitet në arkëtimin dhe menaxhimin e të hyrave.

Rekomandimi 8 Kryetari, duhet të siguroj që është zbatuar plani i veprimit, i cili përcakton saktë afatet kohore për zbatimin e rekomandimeve të bëra nga Auditori i Përgjithshëm. Kjo duhet të bëhet nga stafi përgjegjës për secilën fushë, duke u fokusuar fillimisht në fushat më të rëndësishme.

5 Qeverisja e mirë

Hyrje

Qeverisja e mirë nënkupton parimet themelore të llogaridhënies, efektivitetin e kontrolleve, menaxhimin e rreziqeve, pavarësinë e auditimit të brendshëm, koordinimin e ZKA-së me auditimin e brendshëm dhe qeverisjen e mirë me pasuritë publike.

Tregues kyç në mbështetje të qeverisjes efektive është zbatimi i rekomandimeve të auditimit pasi kjo tregon se në çfarë mase menaxhmenti po ndërmerr veprime për t'i përmirësuar proceset ekzistuese dhe kontrollet. Niveli i përmbushjes së kërkesave të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit nga ana e organizatave buxhetore po monitorohet edhe nga plotësimi i pyetësorëve të vet-vlerësimit që plotësohen nga të gjitha Organizatat Buxhetore, të cilat në fund të vitit i dorëzohen MF-së.

Fusha të veçanta të rishikimeve tona lidhur me qeverisjen kanë qenë procesi i llogaridhënies dhe menaxhimi i rreziqeve, ndërsa komponentët tjerë janë trajtuar në brendi të kapitujve apo nënkapitujve të mësipërm të raportit.

Konkluzioni i përgjithshëm mbi qeverisjen

Niveli i qeverisjes brenda komunës, veçanërisht në lidhje me llogaridhënien, menaxhimin e rrezikut dhe cilësinë e raportimit menaxherial është mjaft sfiduese. Përgjigja efektive ndaj rekomandimeve të auditimit dhe operimi i një sistemi cilësor të auditimit të brendshëm, nuk janë të vendosura. Njësia e Auditimit të brendshëm (NjAB) dhe Komiteti i auditimit (KA) nuk janë themeluar. Komuna, nuk kishte përmbushë as kërkesën e MF-së lidhur me dorëzimin e pyetësorit të vetëvlerësimit.

Organizatat buxhetore janë të obliguara të përgatisin dhe të përcjellin planet strategjike në nivel të organizatës, si: planet urbanistike, hapësinore, plani operativ emergjent, plani strategjik kundër korrupsionit, strategjia e zhvillimit rajonal etj. Komuna nuk i posedon asnjërën nga këto plane/strategji.

Gjithashtu, edhe në aspektin e pajtueshmërisë me legjislacionin, auditimi ynë ka shpalosë ekzistencën e disa dobësive në menaxhimin e buxhetit/shpenzimeve.

Me gjithë këto mangësi, komuna për sa i përket procedurave të prokurimit në përgjithësi ka shënuar progres dhe ka përmirësuar kontrollet, pasi nga shqyrtimi i dosjeve të prokurimit nuk kemi gjetur ndonjë mangësi në zbatimin e legjislacionit dhe proceseve të tjera të kontrollit në këtë fushë.

5.1 Sistemi i auditimit të brendshëm

Organizatat buxhetore janë të obliguara që të sigurojnë që aktivitetet dhe proceset e saj t'i nënshtrohen auditimit të brendshëm. Një sistem i mirëfilltë i auditimit të brendshëm i ndihmon menaxhmentit në identifikimin e dobësive në menaxhimin financiar dhe kontrolleve të komunës. Kjo kontribuon në përmirësimin e kontrolleve të brendshme, arritjen e objektivave dhe përmirësimin e shërbimeve që ofron komuna.

Çështja 9 – Mos themelimi i Njësisë së Auditimit të Brendshëm

- E gjetura** Përkundër rekomandimeve tona të përsëritura Komuna ende nuk ka arritur që të siguroj shërbimet e auditimit të brendshëm dhe nuk janë mbuluar as nga ndonjë organizatë tjetër. Kjo, për shkak se menaxhmenti i komunës nuk i ka kushtuar rëndësinë e duhur auditimit të brendshëm dhe përmirësimin të aktiviteteve të kontrollit të brendshëm të komunës.
- Rreziku** Mungesa e aktiviteteve të auditimit të brendshëm mund të ndikojë në vazhdimin e përsëritjes së dobësive në sistemet kyçe të kontrollit të brendshëm. Për më tepër, menaxhmenti mund të mos jetë në gjendje që t'i identifikojë dobësitë e kontrolleve dhe të reagojë me kohë për eliminimin e tyre.
- Rekomandimi 9** Kryetari, duhet të themeloj NjAB-në, me qëllim për të siguruar mbështetje në menaxhimin e fushave me rrezik dhe e cila do të ndihmonte aktivitetet operative në vazhdim. Përveç kësaj ne sugjerojmë edhe themelimin/funksionimin e KA-së që t'i rishikoj rezultatet e auditimit të brendshëm dhe veprimet e ndërmarra nga menaxhmenti në lidhje me rekomandimet e dhëna.

5.2 Raportimi menaxherial, llogaridhënia dhe menaxhimi i rrezikut

Për të pasur një planifikim të mirë, për të mbikëqyrë aktivitetet në baza të rregullta dhe për të mundësuar vendimmarrje efektive, menaxhmenti ka nevojë të posedoj raporte të rregullta. Llogaridhënia si proces është pranim i përgjegjësive, mbajtje e personave përgjegjës për veprimet e tyre dhe shpalosje e rezultateve në mënyrë transparente. Ndërsa, menaxhimi i rrezikut është një proces që ka të bëjë me identifikimin, analizën, vlerësimin dhe veprimet/masat e menaxhmentit për të kontrolluar dhe reaguar ndaj rreziqeve që kërcënojnë organizatën.

Menaxhmenti, ndonëse ka zbatuar një numër kontrollesh të brendshme për të siguruar se sistemet funksionojnë si duhet, ne kemi vërejtur se masat e aplikuara nuk mundësojnë një përgjigje efektive dhe efikase ndaj problemeve operative të identifikuara.

Komuna, ende nuk e ka vendosur një sistem formal dhe efektiv të raportimit menaxherial. Forma dhe cilësia e raportimit të brendshëm aktual si të tilla nuk sigurojnë bazë për mbikëqyrje sistematike të aktiviteteve operative dhe variancave buxhetore.

Çështja 10 - Dobësi në kontrollet menaxheriale dhe menaxhimin e rrezikut

Menaxhimi jo i duhur i proceseve në realizimin e buxhetit (vonesat në fillimin e projekteve), ka ndikuar suficitin buxhetor dhe atë kryesisht për investime kapitale. Menaxhimi jo i mirë i buxhetit ishte si pasojë e vlerësimit të dobët të nevojave dhe mbikëqyrjes së pamjaftueshme. Menaxhmenti, nuk raporton në baza mujore në MF për ecurinë e progresit të investimeve kapitale. Më tutje, menaxhmenti nuk posedon analiza të rregullta për ecuritë buxhetore, dhe nuk ka raporte të rregullta për aktivitetet operative. Komuna, gjithashtu nuk ka politika të shkruara dhe procedura për menaxhimin e rreziqeve, në veçanti rrezikut të mashtrimit dhe parregullsive.

Rreziku Kërkesat e llogaridhënies dhe raportimi financiar i cilësisë së pamjaftueshme, reduktojnë efektivitetin e menaxhimit financiar. Kjo rezulton me dobësi në procesin e buxhetit dhe e zvogëlon aftësinë e menaxhmentit për të reaguar ndaj sfidave financiare me kohë. Po ashtu, kjo ulë efektin e kontrolleve buxhetore dhe rrit rrezikun për shpenzime të parregullta dhe shërbimeve jo cilësore.

Rekomandimi 10 Kryetari, duhet të siguroj se është kryer një rishikim për të përcaktuar formën e raportimit financiar dhe operativ tek menaxhmenti i lartë. Ecuritë buxhetore, duke përfshirë të hyrat dhe shpenzimet, dhe zbatimi i planit për projekte kapitale, duhet të jenë subjekt i raportimeve dhe rishikimeve të rregullta nga ana e menaxhmentit. Gjithashtu, për të reduktuar ndikimin e rreziqeve në nivele të pranueshme, organizata duhet të hartoj regjistrin e rreziqeve me të gjitha masat/veprimet e duhura për të vendosur nën kontroll kërcënimet e ekspozuara.

Shtojca I: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA

(e shkëputur nga ISSAI 200)

Forma e opinionit

147. Auditori duhet të japë një **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Nëse auditori, bazuar mbi dëshmitë e marra të auditimit, arrin në përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi përmbajnë keq-deklarime materiale ose nuk arrin të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të nxjerrë përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale, atëherë ai duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit sipas pjesës që flet për 'Përcaktimin e llojit të modifikimit që i bëhet opinionit të auditorit'.

148. Nëse pasqyrat financiare të përgatitura sipas kërkesave të një kornize për prezantim të drejtë nuk arrijnë të japin një paraqitje të drejtë, auditori duhet të diskutojë çështjen me menaxhmentin dhe, varësisht nga kërkesat e kornizës së zbatueshme për raportim financiar dhe nga mënyra se si zgjidhet çështja, të përcaktojë nëse është e nevojshme të modifikojë opinionin e auditimit.

Modifikimet që i bëhen opinionit në raportin e auditorit

151. Auditori duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit në rast se, duke u bazuar në dëshmitë e marra të auditimit, arrin në përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi përmbajnë gabime materiale, ose në qoftë se auditori nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të nxjerrë përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale. Auditorët mund të japin tri lloje opinionesh të modifikuara: opinion të kualifikuar, opinion të kundërt dhe mohim të opinionit.

Përcaktimi i llojit të modifikimit që i bëhet opinionit të auditorit

152. Vendimi se cili lloj i opinionit të modifikuar është i përshtatshëm varet nga:

- natyra e çështjes që i jep shkas modifikimit – d.m.th nëse pasqyrat financiare përmbajnë keq-deklarime materiale ose, në rast se ishte e pamundur për të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, mund të përmbajnë keqdeklarime materiale; dhe
- gjykimi i auditorit rreth përhapjes së efekteve ose efekteve të mundshme që çështja ka në pasqyrat financiare.

153. Auditori duhet të japë një **opinion të kualifikuar nëse**: (1) pasi ka marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, auditori arrin në përfundimin se keq deklarimet, ose individualisht ose së bashku, janë materiale por nuk janë përhapur në pasqyrat financiare, ose (2) nëse auditori nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme në të cilat të bazojë një opinion, por arrin në përfundimin se efektet e çdo gabimi të pazbuluar mbi pasqyrat financiare kanë mundur të jenë materiale por jo të përhapura.

154. Auditori duhet të japë një **opinion të kundërt nëse**, pasi ka marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, auditori arrin në përfundimin se keq deklarimet, ose individualisht ose së bashku, janë edhe materiale edhe të përhapura në pasqyrat financiare.

155. Auditori duhet japë **mohim të opinionit nëse**, pasi nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme në të cilat të bazojë një opinion, auditori arrin në përfundimin se efektet e çdo gabimi të pazbuluar mbi pasqyrat financiare kanë mundur të jenë edhe materiale edhe të përhapura. Nëse, pas pranimit të angazhimit, auditori bëhet i vetëdijshëm se menaxhmenti ka imponuar një kufizim të fushëveprimit të auditimit, për të cilin auditori konsideron se mund të rezultojë në nevojën për të shprehur një opinion të kualifikuar ose mohim opinionit mbi pasqyrat financiare, auditori duhet të kërkojë nga menaxhmenti ta heqë atë kufizimin.

156. Nëse auditori jep një opinion të modifikuar, ai duhet të modifikojë edhe titullin për të korresponduar me llojin e opinionit i shprehur. ISSAI 1705 jep udhëzime shtesë rreth gjuhës specifike që duhet përdorur kur jepet një opinion dhe për të përshkruar përgjegjësinë e auditorit. Ajo gjithashtu përfshin shembuj ilustrues të raporteve.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

157. Nëse auditori e konsideron të nevojshme për të tërhequr vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka prova të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keqdeklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë një paragraf të Theksimit të Çështjes në raportin e tij. Paragrafët për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohen vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

158. Një paragraf i theksimit të çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin 'theksim i çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç'pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen; dhe
- të tregojë se opinionit i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

159. Nëse auditori e konsideron të nevojshme për ta komunikuar një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që ta kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje Të Tjetra", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të Çështjes.

Shtojca II: Progresi në zbatimin e rekomandimeve të dy viteve paraprake

Komponenta e Auditimit	Rekomandimet e bartura nga viti 2015	Të zbatuara gjatë vitit 2017	Në proces të zbatimit gjatë 2017	Të pa zbatuara
1.5 Procesi i hartimit të Pasqyrave Financiare	Kryetari duhet të sigurojë se është bërë një analizë për t'i përcaktuar shkaqet për Modifikim të Opinionit. Duhet të ndërmerren veprime për t'i adresuar shkaqet në mënyrë sistematike për t'i eliminuar gabimet në PVF-të e vitit 2016 dhe për të siguruar një regjistrim dhe shpalesje të plotë dhe të saktë të pasurive komunale.		PFV-të janë korrigjuar në lidhje me opinionin e auditimit (ishte dhënë opinion i kundërt), mirëpo nuk janë marrë veprime në lidhje me regjistrimin dhe shpalesjen e pasurive.	
1.5 Procesi i hartimit të Pasqyrave Financiare	Kryetari duhet të sigurojë se janë vendosur procese efektive për të konfirmuar që plani i hartimit të PVF 2016 i adreson të gjitha çështjet që kanë të bëjnë me pajtueshmërinë. Kjo gjithashtu duhet të përfshijë rishikimin e draft PVF-ve nga menaxhmenti, me fokus të veçantë në fushat me rrezik të lartë ose fushat ku janë identifikuar gabime në vitet e mëparshme. Deklarata e bërë nga ZKA dhe ZKF nuk duhet të dorëzohet, përveç nëse ndaj draft PVF janë aplikuar të gjitha kontrollet e nevojshme.		Menaxhmenti ka arritur vetëm pjesërisht të adresoj këtë rekomandim pasi vazhdon të ketë çështje të pa adresuara sa i përket atyre me rrezik të lartë atyre lidhur me pajtueshmërinë (subvencionet, menaxhimi i personelit, keq klasifikimet).	
2.3 Rekomandimet e viti paraparak	Kryetari duhet të sigurojë se në afatin brenda 30 ditësh pas finalizimit të këtij raporti, të hartoj një Plan veprimi ku do të specifikohen masat dhe veprimet për të adresuar rekomandimet e dhëna. Planin, gjithashtu, duhet të përcaktoj edhe stafin përgjegjës dhe afatet kohore brenda të cilave veprimet e duhura do të ndërmerren, me fokus kryesor në fushat që përmbajnë shkallë të lartë të rrezikut. Një proces i vazhdueshëm i monitorimit, gjithashtu, duhet të jetë pjesë përbërëse e këtij plani		Menaxhmenti ka arritur vetëm pjesërisht të adresoj këtë rekomandim pasi edhe pse kishte përgatitur një plan veprimi për zbatimin e rekomandimeve, vetëm një numër i vogël i tyre ishte adresuar.	

2.4 Lista Kontrolluese e vet-vlerësimit të MFK-së	Kryetari duhet të sigurojë që lista kontrolluese e vetëvlerësimit për vitin 2016 do të plotësohet dhe dorëzohet në MF. Para dorëzimit në MF ajo duhet të rishikohet dhe përgjigjet e ofruara të konfirmohen. Kryetari duhet të iniciojë gjithashtu aktivitetet për përgatitjen e një strategjie komunale e cila duhet të jetë e gatshme për zbatim nga viti 2017. Kjo strategji duhet të shoqërohet me një kosto që përkon me burimet komunale dhe me mekanizma efektiv që sigurojnë zbatimin e saj dhe arritjen e rezultateve.			Nuk janë marrë masa.
2.5 Rishikimet specifike të qeverisjes	Kryetari duhet t'i analizojë arsyet e ngeçjes së procesit të konsolidimit të brendshëm të komunës dhe të sigurojë që dobësitë e identifikuar të adresohen brenda vitit 2016.			Nuk janë marrë masa.
2.5.2 Vlerësimi i rrezikut	Kryetari duhet të sigurojë se identifikimi, vlerësimi i rrezikut dhe masat për reduktimin e rreziqeve në nivele të pranueshme, shqyrtohen në nivelet më të larta të menaxhmentit. Më tej, duhet të sigurohet se është deleguar përgjegjësia e drejtpërdrejtë për menaxhimin e rrezikut tek një drejtor përkatës, i cili në koordinim me udhëheqësit e njësive do të menaxhojë këtë proces dhe do të raportojë në baza të rregullta rreth menaxhimit të rreziqeve.			Nuk janë marrë masa.
2.5.3 Raportimi menaxherial	Kryetari duhet të sigurojë se është kryer një rishikim për të përcaktuar formën e raportimit financiar dhe operativ tek menaxhmenti i lartë, nga i cili kërkohet që të mbështesë menaxhimin efektiv të veprimtarisë dhe të sigurojë se është vendosur një zgjidhje e përshtatshme deri në fund të vitit 2016.			Nuk janë marrë masa.
2.6 Sistemi i auditimit të brendshëm	Kryetari duhet t'i shqyrtojë alternativat për të siguruar që aktivitetet operative dhe financiare i nënshtrohen auditimit të brendshëm që do të shërbente si një përkrahje e rëndësishme për menaxhmentin në arritjen e objektivave në mënyrë më efektive dhe ofrimin e shërbimeve më cilësore. Krahas kësaj, Kryetari duhet të themelojë Komitetin e Auditimit i cili do t'i rishikonte në mënyrë kritike planet dhe rezultatet e auditimit të brendshëm.			Nuk janë marrë masa.

3.3 Planifikimi dhe realizimi i buxhetit	Kryetari duhet të sigurojë që performanca buxhetore monitorohet në mënyrë sistematike në baza mujore dhe që ky rishikim i identifikon dhe adreson barrierat për realizim të buxhetit në nivel të planifikuar. Projektionet e të hyrave duhet bëhen në bazë të analizave të mirëfillta të burimeve potenciale. Aty ku supozimet e buxhetit fillestar janë të pasakta, kjo duhet të reflektohet plotësisht në pozitën e buxhetit final dhe në kërkesat buxhetore për periudhat e ardhshme.			Nuk janë marrë masa.
3.4 Prokurimi	Kryetari duhet të përcaktojë pse kriteret e tenderëve nuk janë zbatuar dhe të sigurojë që kontrollet funksionojnë dhe janë efektive gjatë vlerësimit të kriterëve të kërkuara me tender. Kryetari duhet t'i forcojë kontrollet për të siguruar që të gjithë anëtarët e komisioneve do të jenë objektiv dhe profesional gjatë vlerësimit të tenderëve.	Po		
3.4.1 Kompenzimet për Paga dhe mëditje	Kryetari duhet t'i analizojë shkaqet e vonesave në emërimin e zyrtarëve të rregullt të administratës dhe të sigurojë që këto pozita do të plotësohen deri në fund të vitit 2016. Kryetari duhet të sigurojë që kontrollet për menaxhimin e stafit janë vendosur për të parandaluar gabimet potenciale dhe humbjet financiare të komunës dhe për të ofruar shërbimet e nevojshme për qytetarët.			Nuk janë marrë masa.
3.4.2 Subvencione dhe transfere	Kryetari duhet t'i rishikojë kontrollet mbi ndarjen e subvencioneve për të siguruar zbatim të plotë të rregullores së brendshme dhe monitorim efektiv të shfrytëzimit të mjeteve të ndara nga buxheti i komunës për të siguruar arritjen e objektivave të komunës. Dosjet e subvencioneve duhet të kompletohen me të gjitha dokumentet dhe dëshmitë e kërkuara.			Nuk janë marrë masa.

3.5 Të hyrat	Kryetari duhet të iniciojë menjëherë hartimin e një rregulloreje për taksa, tarifa dhe ngarkesa dhe të njëjtën t'ia kalojë për miratim Kuvendit Komunal. Ne do të sugjeronim një bashkëpunim me komunat tjera që mund të shërbejnë si shembull i mirë në këtë fushë dhe të shfrytëzohen praktikatat e mira për të lehtësuar tërë procesin. Gjithashtu, Kryetari duhet të sigurojë se të gjitha llojet e taksave dhe tatimeve në këtë rregullore të zbatohen si në komunat tjera të Kosovës. Ky proces duhet të monitorohet vazhdimisht nga ana e Kryetarit me qëllim që të zbatohen kërkesat ligjore.			Nuk janë marrë masa.
3.6 Pasuritë	Kryetari duhet me urgjencë ta trajtojë procesin e regjistrimit të pasurive. Hapi i parë në këtë drejtim duhet të jetë emërimi i një zyrtari për pasuri dhe më pas të vazhdohet me identifikimin dhe regjistrimin e pasurive komunale në regjistrin kontabël. Inventarizimi vjetor i pasurive në dispozicion duhet të kryhet në bazë vjetore në përputhje me Rregullën Financiare 02/2013 për Menaxhimin e Pasurive. Duhet të nxirren udhëzime të qarta për të kontrolluar shfrytëzimin e pasurive publike, duke përfshirë posaçërisht veturat, pajisjet kompjuterike, telefonat, lokalet dhe hapësirat publike.			Nuk janë marrë masa.
Komponenta e auditimit	Rekomandimet e dhëna në vitin 2016	Të zbatuara gjatë vitit 2017	Në proces të zbatimit	Të pa zbatuara
1.3 Pasqyrat financiare	Kryetari duhet të siguroj se është bërë një analizë për t'i përcaktuar shkaqet për theksim të Çështjeve. Duhet të ndërmerren veprime për t'i evituar gabimet e pagesave në kode të gabuara, menaxhimin e personelit dhe vlerësimin e saktë të pasurive. Deklarata e bërë nga Zyrtari Kryesor Administrativ dhe ai Financiar, nuk duhet të nënshkruhet përveç nëse ndaj draft PFV-të janë aplikuar të gjitha kontrollet e nevojshme.			Nuk janë marrë masa.

2.1 Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak	Kryetari duhet të forcoj masat e kontrollit dhe të përgjegjësisë ndaj personave të ngarkuar për adresimin e plotë të rekomandimeve që veprimet e parashikuara me plan veprimi të zbatohen, dhe nga ta të pranoj raporte të rregullta mbi progresin e arritur në zbatimin e rekomandimeve. Për ta përmirësuar procesin, raportet e progresit në zbatimin e rekomandimeve duhet të shqyrtohen çdo tremujor dhe mekanizmi i llogaridhënies duhet të vendoset pa vonesë.		Menaxhmenti ka arritur vetëm pjesërisht të adresoj këtë rekomandim pasi edhe pse kishte përgatitur një plan veprimi për zbatimin e rekomandimeve (jo brenda afatit ligjor), vetëm një numër i vogël i tyre ishte adresuar.	
2.2 Pyetësi i vet-vlerësimit të komponentës së MFK-së	Kryetari duhet të siguroj se janë ndërmarrë veprimet e duhura për plotësimin e listës kontrolluese të vetëvlerësimit dhe është bërë adresimi i fushave me dobësi në mënyrë pro aktive. Më pas, duhet të aplikohet një mekanizëm për ta konfirmuar saktësinë e listës kontrolluese si dhe për të siguruar dokumentacionin mbështetës.			Nuk janë marrë masa.
2.3.1 Përcaktimi i objektivave strategjike	Kryetari duhet të siguroj hartimin e një strategjie të përgjithshme zhvillimore, si dhe të hartoj planin e veprimit për monitorimin e arritjes së rezultateve kundrejt objektivave dhe të vendos funksione efektive të mbikëqyrjes.			Nuk janë marrë masa.
2.3.2 Raportimi menaxherial dhe llogaridhënia	Kryetari duhet të siguroj se është kryer një rishikim për të përcaktuar formën e duhur të dizajnit të kontrolleve menaxheriale, raportimit financiar dhe operativ tek menaxhmenti i lartë, në mënyrë që të mbështesë menaxhimin efektiv të veprimtarisë dhe të siguroj se është vendosur një zgjidhje e përshtatshme brenda muajve në vijim.			Nuk janë marrë masa.
2.4 Sistemi i auditimit të brendshëm	Kryetari duhet të merr në konsiderim rekrutimin e një auditori të brendshëm, i cili përmes një programi gjithëpërfshirës të punës do të inkorporonte rreziqet financiare dhe të tjera të komunës dhe do të vlerësonte efektivitetin e kontrollit të brendshëm. Përveç kësaj, ne sugjerojmë që të themelohet edhe një Komitet efektiv i Auditimit i cili duhet të rishikojë në mënyrë kritike planet dhe rezultatet e auditimit të brendshëm.			Nuk janë marrë masa.

3.1 Planifikimi dhe realizimi i buxhetit	Kryetari duhet të siguroj që performanca buxhetore është monitoruar në mënyrë sistematike në baza mujore dhe që ky rishikim i identifikon dhe adreson barrierat për realizim të buxhetit në nivel të planifikuar. Aty ku planifikimet fillestare të buxhetit janë të pasakta, kjo duhet të reflektohet plotësisht në pozitën e buxhetit final. Po ashtu, planifikimet për shpenzime të bëhen në përputhje me planin kontabël të kodeve ekonomike të ndara për kategori.			Nuk janë marrë masa.
3.1.1 Të hyrat	Kryetari duhet të inicioj pa vonesë hartimin e një rregullore të brendshme për taksat, tarifat dhe ngarkesat e qytetarëve për shërbimet e përfituara publike, si dhe e njëjta të aprovohet në Kuvendin komunal. Po ashtu, të siguroj zbatimin e ligjit për tatimin në pronë dhe atij të ndërtimit, i cili ka për qëllim në radhë të parë zbatimin e kërkesave minimale ligjore, dhe rritjen e cilësisë së shërbimeve për qytetarët e komunës.			Nuk janë marrë masa.
3.1.2 Pagat dhe mëditjet	Kryetari duhet të siguroj se janë ndërmarrë veprimet e duhura për t'i adresuar si çështje urgjente çështjet e përmendura më lart, ashtu që komuna të ketë të vendosur strukturën organizative dhe që vendet kyçe të punë të plotësohen me personelin adekuat dhe të azhurnohen dosjet e personelit, në mënyrë që të sigurohet cilësi në menaxhimin e burimeve njerëzore.			Nuk janë marrë masa.
3.1.4 Subvencione dhe transfere	Kryetari duhet të siguroj që rregullorja për ndarjen e subvencioneve do të aplikohet dhe asnjë subvencion të mos jepet në kundërshtim me kriteret e përcaktuara me rregullore. Po ashtu, duhet të përcaktohen qartë mekanizmat se si do të monitorohen dhe menaxhohen ato. Kontrollat mbi ndarjen e subvencioneve duhet të forcohen për të siguruar monitorim efektiv të shfrytëzimit të mjeteve të ndara nga buxheti i komunës.			Nuk janë marrë masa.

3.1.5 Investimet Kapitale. Mungesa e planit të prokurimit	Kryetari duhet të shtoj kontrollet e brendshme për të siguruar se janë zbatuar Ligji dhe udhëzimet e prokurimit, përkatësisht të siguroj se plani vjetor i prokurimit të kryhet dhe dorëzohet me kohë sipas rregullave të përcaktuara.	Po		
3.2 Pasuritë	Kryetari duhet të siguroj që brenda një periudhe të arsyeshme të formoj komisionet për vlerësimin dhe inventarizim e pasurisë. Këto komisione duhet të kryejnë një regjistrim dhe vlerësim të drejtë dhe të plotë të të gjithë pasurisë në pronësi të komunës, dhe të monitoroj rezultatet e vlerësimit. Po ashtu, për të pasur një evidencë të saktë të stoqeve, të gjitha hyrjet/daljet e pasurive të luajtshme me vlera nën 1,000€ të bëhen përmes sistemit e-pasuria.			Nuk janë marrë masa.
3.3 Obligimet e papaguara	Kryetari duhet të forcoj kontrollet lidhur me pranimin e faturave dhe pagesën e tyre brenda afatit ligjor, për të siguruar që departamenti i financave do të krijojë një sistem efektiv dhe se të gjitha faturat e papaguara brenda afatit 30 ditësh të raportohen në mënyrë të saktë dhe të plotë, dhe si të tilla të shpalosen në PFV-të e komunës.			Nuk janë marrë masa.

Shtojca III: Letër e Konfirmimit

**KOMUNA E ZUBIN POTOK
OPŠTINA ZUBIN POTOK
MUNICIPALITY OF ZUBIN POTOK**

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm në Raportin e auditimit për vitin 2017 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësajshkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Raportit/Pasqyrave Financiare të Komunës së Zubin Potokut, për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017 (në tekstin e mëtejme "Raporti");
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

z. Stevan Vulović
Kryetar i Komunës së Zubin Potokut,
Data: 03. Maj 2018, Prishtinë,

